

Medlemsträff 27 maj 2026

Temat för dagens föreläsning var **läkemedelsanvändning bland äldre**.

Vi gästades av apotekaren och forskaren Jonas Kindstedt från Umeå Universitet och hans fru Josefine som är legitimerad receptarie och jobbar på apotek i Boden, Sunderbyn och Luleå.

Jonas beskrev hur läkemedelsanvändningen ser ut bland äldre personer, varför det finns så många olika preparat och om det finns olämpliga läkemedel.

Generellt använder vi fler läkemedel ju äldre vi blir. I medeltal tar personer över 75 år 8 olika preparat. Detta är inte problemfritt utan ca 30% av alla sjukhusinläggningar bedöms orsakas av läkemedel. Men bristande följsamhet, dvs att inte ta sina läkemedel enligt ordination, är också vanliga anledningar till sjukhusinläggning.

En anledning till att vi kan få flera läkemedel är att fler preparat i lägre doser ger färre biverkningar än ett läkemedel i hög dos.

Jonas tog också upp frågan om det finns olämpliga läkemedel. Äldre ska generellt sett undvika läkemedel som Propavan (sömn), Tramadol (smärtlindring) och t ex

Atarax (lugnande). Sömnläkemedel bör i det längsta undvikas och inte användas regelbundet. Antiinflammatoriska läkemedel, t ex Ibuprofen, kan försämra hjärt- och njursjukdom och är särskilt olämpliga för äldre. Paracetamol är säkraste alternativet vid långvarig smärta. Alla är dock olika och individuella behov kan styra.

Jonas informerade även om statiner. Dessa har enligt Jonas fått en kraftigt överdriven negativ bild att orsaka biverkningar, en möjlig orsak till att nästan hälften av alla patienter slutar ta läkemedlet efter 1 år. Ingen skillnad ses dock mellan de som fått riktig substans och de som fått placebo (sockerpiller). De som slutar ta statiner har högre risk att dö i förtid.

Josefine berättade om hur de jobbar på apotek, receptprocessen. Vi fick lära oss det "osynliga" arbete som görs bakom disken. Det gäller kontroller och bedömningar av läkemedel som ska delas ut. Hänsyn ska tas till ålder, kön och andra läkemedel som kunden använder. Möjlig substitution utreds. I tveksamma fall kontaktas utskrivande läkare. Apoteket kan således göra en helhetsbedömning som en enskild läkare inte alltid har tid eller möjlighet till.

Syftet är att kunden alltid ska få rätt läkemedel i rätt dos och att läkemedlen, om man har flera sådana, passar ihop med varandra.

Vid tangentbordet, Christian Nordkvist